

S. Sayısı : 29

Belediyeler imar heyetinin fen işleri teşkilâtına dair 3042 sayılı kanuna bir madde ilâvesi hakkında kanun lâyihası ve Dahiliye encümeni mazbatası (1/480)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar dairesi müdürlüğü

Sayı : 6/4522

1 - X - 1940

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Belediyeler imar heyetinin fen işleri teşkilâtına aid 3042 sayılı kanuna bir madde ilâvesi hakkında Dahiliye vekilligince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 20 - IX - 1940 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Mucib sebebler lâyihası

Belediyeler İmar heyetinin fen işlerine bakmak ve bu heyete merbut bulunmak üzere 3042 sayılı kanuna tevfikân teşkil edilmiş olan fen heyetinin alât ve vesaiti hendesiye, kırtasiye, demirbaş ve müteferrika gibi masarifinin nereden ve ne suretle tediyeye olunacağı hakkında mezkûr kanunda hiç bir kayid ve sarahat mevcut değildir.

Her ne kadar 2763 numaralı kanunun 6 ncı maddesinde belediyeler imar heyetinin yazı işle-rile fennî muamelâtının Ankara İmar müdürlüğünce ve hesap işlerinin belediyeler bankasınca görü-leceği tasrih edilmiş ise de bilâhare mezkûr 3042 numaralı kanun ile doğrudan doğruya belediyeler imar heyetine merbut olmak ve bu heyetin fennî işlerine bakmak üzere bir fen heyeti teşkil edile-rek idarî ve fennî muamelâtı Ankara İmar müdürlüğünden ayrılmış ve fakat bu heyetin masarifi umumiye ve müteferrikasına bir karşılık gösterilmemiş olduğundan 3042 numaralı kanuna bir mad-de ilâvesile zikri geçen tahsisatın temini muvafık görülmüştür.

Dahiliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Dahiliye encümeni

Esas No. 1/480

Karar No. 5

11 - XII - 1940

Yüksek Reisliğe

Belediyeler İmar heyetinin fen işleri teşkilâtına aid 3042 sayılı kanuna bir madde ilâvesi hakkında Dahiliye vekilliğince hazırlanan ve Başvekâletin 1 - XI - 1940 tarihli ve 6/4522 sayılı tezkeresile Büyük Meclise sunulan ve Encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası Dahiliye vekili hazır bulunduğu halde okundu.

Lâyihanın heyeti umumiyesi üzerinde konuşularak fen heyetinin ücret ve harcahlarından başka diğer muhtelif masraflarının nereden tesviye edileceğine dair 3042 sayılı kanunda bir kayid bulunmaması yüzünden müşkülât çekilmekte olduğu anlaşıldıktan sonra Dahiliye vekili ve Encümenen bazıları tarafından aşağıdaki teklifler ileri sürülmüştür.

Bunlarda : Fen işleri teşkilâtına aid bir kadro ve bütçenin İmar heyetine tanzim ve Dahiliye vekili tarafından tasdik edilmesi, ve Belediyeler bankası tarafından belediyelere dağıtılacak temettü hissesinin tamamının bu bütçeye karşılık olarak bankada Dahiliye vekâleti namına açılacak bir hesaba nakli, ve fen heyeti harcahlarında fuzulî sarfiyata meydan vermiyecek bir kaydın kanuna ilâvesini, ve teklif olunan hükümlerin, ek bir kaç madde halinde çıkarılmasından ise esası iki maddeden ibaret olan 3042 sayılı kanun hükümlerile meze edilerek yeni bir lâyiha vüçde getirilmesi daha uygun olacağı mahiyetindedir.

Esas itibarile yerinde görülen bu tekliflerle 3042 sayılı kanun hükümlerini ihtiva edecek yeni bir lâyihanın Dahiliye vekâleti mahallî idareler umum müdürü ve İmar heyetinin fen işleri sefi ile birleşilerek yazılması kararlaştırılmıştır.

Vekâlet mümessillerile mutabık olarak hazırlanan yeni lâyiha maddeleri üzerinde Encümenimizde tekrar görüşülmüş ve aşağıda arzolunan sebeblere istinaden takdim olunan şekilde kabul edilmiştir.

3042 sayılı kanun ile imar heyetine bağlı bulunan fen heyeti ücret ve harcahlarının Belediyeler temettü hissesinden verilmesi kabul

edildikten sonra bu heyetin alât ve vesaiti fen niye, kırtasiye ve matbu evrak, demirbaş, mefruşat, tenvir ve teshin, posta, telgraf ve telefon ve icar bedellerile müstahdemın melbusatı ve sair bilcümle müteferrik masraflarının da temettü hissesinden karşılanması tabii görülmüş ve bu hükümler bir maddede toplanmıştır. Yalnız sarfiyatta müşkülât hudusuna mahal bırakmamak için Yüksek mühendis, yüksek mimar ve haritacılar matuf mütehassıs kaydi maddeye ilâve edilmiştir.

Fen işlerini görecek fen heyetile memur ve müstahdemlerinin bir kadro ile çerçevenmesi ve bunların ücret ve diğer bilûmum muhtelif masraflarının da her sene bir bütçe ile tesbit edilmesi ve kadro ile bütçenin, tasdik hakkı Dahiliye vekiline aid olmak üzere, İmar heyeti tarafından tanzim olunması, bu teşekkülde ve onun istilzam edeceği masraflarda bir istikrar teminine hizmet edeceği düğüncesile, ikinci maddenin ilk fıkrası olarak bırakılmıştır.

Belediyeler bankası nizamnamesinin 56 neri maddesi mucibince bankanın safi temettüatından yüzde 40 olarak ayrılan belediyeler temettü hissesinin tamamının ilk teklif veçhile Dahiliye vekâleti namına hususî bir hesaba nakli, fen işlerine bakan fen heyeti teşkilâtının elde karşılık mevud bulunması yüzünden gittikçe hakikî lüzum ve ihtiyaç derecesini aşabilecek bir hadde vardi edilebileceği düşünce-sile muvafık görülmemiştir. Hususile bankanın her yıl artan sermayesile genişliyecek işlerinde bâsıl olacak temettüün ve bundan ayrılacak belediyeler temettü hissesinin vâsıl olabileceği oldukça mühim bir miktarda tamamını şimdiden vekâlet emir ve hesabına bağlamak-tan bir fayda tasavvur edilemiyeceği gibi bil-hassa varidatı pek az olan ve ekseriyeti teşkil eden belediyelerin, az çok ihtiyaçlarına medar olabilecek, fen işleri masraflarından fazla kalacak bir temettüden mahrum bırakılması da uygun görülmemiştir. Hazırlanan lâyihada

gösterildiği veçhile belediyeler temettü hissesinden, yalnız fen işleri teşkilâtı bütçesi tutarına tekabül edebilecek mikdarının Dahiliye vekâleti namı hesabına bankaca ayrılması ve bu teşkilâtın ücret ve hareirahları ile diğer bilûmum muhtelif masraflarını ihtiva edecek yıllık bütçeleri tutarının da belediyeler temettü hissesinin % 75 ini aşmaması merkezindeki kayıdleri, önleyici bir tedbir mahiyetinde olarak bütçenin hazırlanmasında hâkim olacağı derkâr olan tasarrufla hareketin teyakkuzla devamını teyid etmiş olacaktır. Bu mülâhazalarla bu iki hükümde, iki fıkra halinde ikinci madde bırakılmıştır. Hazırlanan lâyihada, fen işleri heyetine aid harcırarının yıllık bütçe tutarının % 5 ini tecavüz etmemesi hakkında mevcut olan kayid, bütçe için belediyeler temettü hissesinin % 75 ini aşmaması gibi daha şümüllü bir kaydın kabulünden sonra, fazla görülmüş ve lâyihadan çıkarılmıştır.

Bu esaslar dairesinde kabul edilmiş olan kanun lâyihası Umumî Heyete arzedilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

| Dahiliye E. Rs. | Reis V. | Bu M. M. |
|---------------------|-----------------------|----------------------|
| Tekirdağ | Çoruh | Zonguldak |
| <i>C. Uybadın</i> | <i>Atıf Tüzün</i> | <i>İ. E. Bozkurd</i> |
| Kâtib | | |
| Yozgad | Ankara | Ankara |
| <i>S. Korkmaz</i> | <i>F. Daldal</i> | <i>Ekrem Ergun</i> |
| Antalya | Antalya | Balıkesir |
| <i>R. Kaplan</i> | <i>T. Sökmen</i> | <i>S. Uzay</i> |
| Çanakkale | Çorum | Erzurum |
| <i>H. Ergeneli</i> | <i>İ. K. Alparsar</i> | <i>M. Göle</i> |
| Erzurum | Erzurum | Gazianteb |
| <i>N. Elgün</i> | <i>Z. Soydemir</i> | <i>Dr. A. Melek</i> |
| Konya | Kütahya | Malatya |
| <i>Ş. Ergun</i> | <i>Sadri Ertem</i> | <i>E. Barkan</i> |
| Mardin | Tokad | Trabzon |
| <i>Edib Ergin</i> | <i>Galib Pekel</i> | <i>S. Abanozoğlu</i> |
| Zonguldak | | İzmir |
| <i>Rifat Vardar</i> | | <i>M. Aldemir</i> |

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Belediyeler imar heyetinin fen işleri teşkilâtına aid 3042 numaralı kanuna bir madde ilâvesi hakkında kanun lâiyhası

MADDE 1 — 3042 numaralı kanuna aşağıda yazılı madde ilâve olunmuştur :

Belediyeler imar heyetinin fen işlerine bakmak üzere mutahassis, mühendis, mimar, memur ve müstahdemlerin alât ve vesaiti fenniye, kırtasiye, demirbaş, mefruşat, tenvir, teshin, Posta, telgraf ve telefon ve sair bîlcümle müteferrik masrafları birinci ve ikinci maddelerde yazılı belediyeler temettü hissesinden tesviye ve bu masraflara tekabül edecek kısmı bankaca Dahiliye vekâleti namına açılacak hesaba naklolunur.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükümlerini yürütmeğe Dahiliye vekili memurdur.

20 - IX - 1940

| | | |
|---------------|---------------|-----------|
| Bş. V. | Ad. V. | M. M. V. |
| Dr. R. Saydam | Fethi Okyar | S. Arıkan |
| Da. V. | Ha. V. | Ma. V. |
| Fayik Öztrak' | Ş. Saracoğlu | F. Ağralı |
| Mf. V. | Na. V. | İk. V. |
| Yücel | A. F. Cebesoy | II. Çakır |
| S. İ. M. V. | G. İ. V. | Zr. V. |
| Dr. H. Alataş | R. Karadeniz | M. Erkmen |
| Mü. V. | | Ti. V. |
| A. Çetinkaya | N. Topcoğlu | |

DAHİLİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Belediyeler imar heyetinin fen işleri teşkilâtına aid 3042 sayılı kanunu değiştiren kanun lâiyhası

MADDE 1 — 2763 sayılı kanun mucibince teşekkül eden İmar heyetinin fen işlerine bakmak ve bu heyete bağlı olmak üzere kullanılacak mutahassis, yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar, fen memuru, memur ve müstahdemlerin ücret ve harcırahlarla alât ve vesaiti fenniye, kırtasiye ve matbu evrak, demirbaş, mefruşat, tenvir ve teshin, posta, telgraf ve telefon, icar bedelleri, melbusat ve sair bîlcümle müteferrik masrafları belediyeler bankası kanun ve nizamnamesi mucibince belediyelere dağıtılacak temettü hisselerinden verilir.

MADDE 2 — Belediyeler imar heyetinin fen işlerine bakan fen heyetile memur ve müstahdemlerinin kadro ve bütçesi belediyeler İmar heyeti tarafından tanzim ve Dahiliye vekili tarafından tasdik olunur.

Bu bütçe tutarına tekabül edecek miktarda belediyeler temettü hissesinden bankaca ayrılacak para Dahiliye vekâleti namına açılacak bir hesaba nakledilir

Birinci maddede yazılı ücret ve harcırah ve diğer masrafların tutarı belediyelere dağıtılacak temettü hissesinin azamî % 75 ini tecavüz edemez.

MADDE 3 — 3042 sayılı kanun kaldırılmıştır.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 5 — Bu kanun hükümlerini yürütmeğe Dahiliye vekili memurdur.